

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

05-08-36

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної,
методичної, та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
„_____” _____ 2018 року

Національний університет
водного господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ *Program of the Discipline*

Активний туризм *Active tourism*

спеціальність
specialty

всі спеціальності
ALL SPECIALTIES
(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

спеціалізація
specialization

всі спеціалізації
ALL SPECIALIZATIONS
(назва спеціалізації)
(name of the specialization)

Національний університет

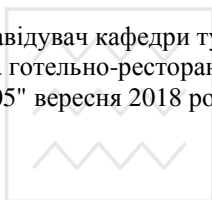
Робоча програма "Активний туризм" для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня всіх спеціальностей НУВГП. – Рівне: НУВГП, 2018. – 15 с.

Розробник: Романів А.С., к. геогр. наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від "05" вересня 2018 року №1

Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справ _____ С.І. Коротун
"05" вересня 2018 року

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною радою НУВГП

Протокол від "19" вересня 2018 року №__

Голова науково-методичної ради НУВГП _____

О.А.

Лагоднюк

"19" вересня 2018 року

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© НУВГП, 2018

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Вступ

Програма вибіркової навчальної дисципліни "Активний туризм" рекомендована для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня всіх спеціальностей НУВГП. Предметом вивчення дисципліни є формування теоретичних і практичних навиків з організації турів з активного відпочинку, що можуть здійснюватися людьми різних професій, вікових категорій, тощо.

Дисципліна "Активний туризм" базується на матеріалі дисциплін "Географія туризму, Туристичне країнознавство" є вихідною для такої дисципліни як "Спеціалізовані види туризму", проте вона може бути і вихідною дисципліною для здобувачів вищої освіти освітнього рівня бакалавр спеціальностей, діяльність яких не пов'язана з туризмом.

Анотація

Мета вивчення дисципліни "Активний туризм": забезпечити засвоєння основних положень і проблематики розвитку активних видів туризму, історії їх розвитку, географічних аспектів надання послуг з активних видів туризму та відпочинку, вивчення основних ресурсів розвитку видів активного туризму. В результаті вивчення дисципліни студенти набувають практичних навиків з розробки маршрутів, організації походів, техніки подолання перешкод, розширюють краєзнавчий кругозір.

Ключові слова: активний туризм, пішохідний туризм, велотуризм, спелеотуризм, гірськолижний туризм, рафтинг, туристичний потенціал, природні туристичні ресурси.

Abstract

Active Tourism is a selective academic discipline offered to the students of all specialties for the formation of theoretical and practical skills for the organization of active tourism tours. The purpose of the course consists in the formation of theoretical and practical skills in active tourism management.

The main subject of the course is the main principles and problems of active tourism development, its history, geographical aspects of active tourism and recreation services and principal resources of active tourism development. At the end of the course, students will acquire practical skills in route planning, tour management, obstacle surmounting skills.

Key words: active tourism, hiking, cycling, speleotourism, mountain skiing, rafting, tourist potential, natural tourist resources.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Всі галузі знань НУВГП	Вибіркова
Модулів – 1	Всі спеціальності НУВГП	Рік підготовки: 3-й
Змістових модулів – 2		Семестр 5,6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: – 1		Лекції 18 год.
Загальна кількість годин – 90		Практичні, семінарські 12 год.
 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти бакалаврський	Лабораторні –
		Самостійна робота 60 год.
		Індивідуальні завдання: –
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи студентів становить:

для денної форми навчання – 33,3% до 66,6%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

На сучасному етапі вагоме місце в структурі туристичних продуктів окремих регіонів світу посідають види активного туризму та активний відпочинок. Попит на активний туризм постійно зростає, а люди різних професій все частіше надають перевагу турам, що відзначаються насиченістю програми та активністю відпочинку. Навчальна дисципліна «Активний туризм», розкриває історію формування окремих видів активного туризму, географічні аспекти їх поширення та тенденції розвитку. Вибірковий курс «Активний туризм» рекомендований студентам всіх спеціальностей, що надають перевагу активним турам та активному відпочинку.

Метою викладання дисципліни є вивчення видів активного туризму, сучасних тенденцій їх розвитку, регіонів поширення в Україні та світі.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- поняття та класифікацію видів активного туризму та активного відпочинку;
- особливості організації активних видів подорожей з різними способами пересування;
- правила техніки безпеки при організації різних видів турів;
- природні та соціально-економічні історичні та інші особливості регіонів України та можливість організації в них активних турів;
- географічні закономірності та тенденції розвитку видів активного туризму в світі.

вміти:

- читати географічну карту при організації туристичних маршрутів, складати графіки руху та графіки перепаду висот в активних туристичних подорожах;
- аналізувати можливості розвитку турпродуктів активного туризму на прикладі окремих місцевостей, регіонів України та країн світу;
- розробляти спеціалізовані тури та маршрути: гірськокопашові велотури, спелеоекскурсії та ін.;
- організовувати харчування при проведенні активних туристичних турів;
- організовувати заходи техніки безпеки учасників групи та організацію надання медичної допомоги;
- вміти користуватися і навчати учасників групи користуванню певним туристичним інвентарем.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Види активного туризму та їх місце в структурі туристичних послуг

Тема 1. Активний туризм як соціальне явище. Основні форми і види активного туризму та глобальні тенденції в їх розвитку. Суть понять «активний туризм» та «види активного відпочинку». Глобальні тенденції в розвитку туристичної індустрії та місце видів активного туризму в її структурі.

Тема 2. Спортивний туризм як складова активного туризму. Поняття спортивного туризму. Порядок класифікації спортивних туристських походів. Методика оцінки категорійної складності спортивних походів.

Тема 3. Організація пішохідних та гірськопішохідних подорожей. Поняття пішохідного та гірського туризму. Загальні вимоги до організації походів. Правові особливості організації походів та подорожей. Географічні аспекти організації пішохідних та гірськопішохідних подорожей в Україні та за її межами.

Тема 4. Водний туризм. Поняття водного туризму. Гідрологія рік та її вплив на організацію подорожей. Засоби пересування в водних походах. Чинники що визначають розвиток водного туризму. Особливості розвитку турпродуктів водного туризму. Вітрильний туризм.

Змістовий модуль 2. Характеристика окремих видів активного туризму та потенційних можливостей їх розвитку

Тема 5. Велосипедний туризм. Особливості організації велоподорожей. Рекомендації щодо організації велоподорожі. Веломаршрути Європи. Можливості розвитку велотуризму в Україні. Перелік класифікованих веломаршрутів України.

Тема 6. Лижний та гірськолижний туризм. Історія розвитку лижного та гірськолижного туризму. Природні передумови розвитку лижного і гірськолижного туризму. Популярні світові гірськолижні курорти. Гірськолижні курорти України. Перелік класифікованих лижних маршрутів в Україні.

Тема 7. Спелеотуризм. Поняття спелеотуризму. Природні та штучні печери. Поняття карсту та карстових форм рельєфу. Карстові області та

райони України. Найбільші карстові печери Подільсько-Буковинської карстової області та Гірського Криму. Карстові райони та печери світу як об'єкти розвитку спелеотуризму.

Тема 8. Екзотичний та екстремальний туризм. Поняття екзотичного та екстремального туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні види екстремального туризму.

Тема 9. Розвиток видів активного туризму та напрямків активного відпочинку в Україні та регіоні проживання. Види активного туризму що мають найкраще потенційні можливості для розвитку в межах України та регіону проживання (зокрема на теренах Рівненщини). Проблеми розвитку видів активного туризму в регіонах України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лек.		пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Види активного туризму та їх місце в структурі туристичних послуг				
Тема 1. Активний туризм як соціальне явище. Основні форми і види активного туризму та глобальні тенденції в їх розвитку.	11	2	2	7
Тема 2. Спортивний туризм як складова активного туризму.	11	2	2	7
Тема 3. Організація пішохідних та гірськопішохідних подорожей	11	2	2	7
Тема 4. Водний туризм	9	2		7
Змістовий модуль 2. Характеристика окремих видів активного туризму та потенційних можливостей їх розвитку				
Тема 5. Велосипедний туризм	10	2	2	6
Тема 6. Лижний та гірськолижний туризм	10	2	1	7
Тема 7. Спелеотуризм	9	2	1	6
Тема 8. Екзотичний та екстремальний туризм	8	2		6
Тема 9. Розвиток видів активного туризму та напрямків активного відпочинку в Україні та регіоні проживання.	11	2	2	7
Усього годин	90	18	12	60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма навчання
1	Життєзабезпечення учасників туристських походів, подорожей	2
2	Техніка та засоби страхування в туристському поході	2
3	Аналіз можливостей розвитку турпродуктів активного туризму на прикладі окремих місцевостей, регіонів	2
4	Топографічна підготовка та техніка орієнтування в спортивних походах	2
5	Розробка маршруту походу. Визначення графіку руху та перепаду висот	2
6	Розробка активного туру на прикладі свого регіону проживання	2
	Разом	12

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 0,5 год/1 год занять (0,5 x 30) – 15 год.

Підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЄКТС (6 x 3) – 18 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 27 год.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма навчання
1	Профілактика захворювань і травматизму в походах та подорожах. Надання першої медичної допомоги	3
2	Орієнтування в походах за топографічною картою	3
3	Технічне спорядження спортивних туристичних походів	3
4	Перелік класифікованих вітрильних маршрутів України	3
5	Перелік класифікованих веломаршрутів України	3
6	Характеристика найбільших гірськолижних курортів України та світу	3
7	Характеристика найбільших карстових печер Подільсько-Буковинської спелеологічної області.	3
8	Кінний туризм	3
9	Національні парки, заповідники, резервації та їх використання для розвитку видів активного туризму та активного відпочинку	3
	Разом	27

7. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій. Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовується оцінювання знань за наступними видами робіт:

- поточне тестування та опитування;
- усне опитування;
- підсумкове тестування з кожного змістового модуля;
- перевірка виконаних практичних завдань;
- підготовка та презентація реферату, міні лекції;
- підготовка до видання наукових статей, тез для участі в

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

1. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях та консультаціях, розрахунково-графічна робота, результати самостійної роботи студентів) проводиться за наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	
11	11	11	11	11	11	11	11	12	100

T1, T2... T9 — теми змістових модулів.

9. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90–100	зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни "Активний туризм" включає:

1. Опорний конспект лекцій (на електронному і паперовому носіях) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.
2. Пакети тестових завдань з кожної теми та вцілому по всьому курсу дисципліни.
3. Мультимедійний супровід до кожної з тем курсу.
4. Романів А.С. Активний туризм: навчально-методичний посібник/ А.С. Романів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://drive.google.com/drive/folders/0B5zW6Z_p7Jy1aUpLZWZDbGV3OFU

11. Рекомендована література

Базова

1. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навчальний посібник - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2008.- 304с.
2. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: навч. посіб.- К.: «Альтерпрес», 2004. – 192 с.
3. Дмитрук О.Ю. Урбанізація та екологічний туризм: теорія і практика конструктивно-географічного дослідження. – К., 2002.
4. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посіб.- К.: «Альтерпрес», 2003. – 232 с.
5. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посіб.- 2 вид., перероб. та допов.- К.: «Альтерпрес», 2008. – 280 с.
6. Скалій О.В. Основи туризму: навч. посіб.- Тернопіль: ТДПУ, 2004.- 117с.
7. Скалій О.В., Грабовський Ю.А., Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навчальний посібник: Тернопіль: ТНПУ, 2005.- 225 с.
8. Бабкин А.В. Специальные виды туризма: учеб. пособие / А.В. Бабкин – Ростов н/Д: Феникс, 2008. – 252 с.
9. Попчиковский В. Ю. Организация и проведение туристических походов. М.: Профиздат. 1987. - 223 с.
10. Lloyd E/ Hudman Richard H. Jackson. Geography of Travel & Tourism. – 1990.
11. Stephen Williams. Tourism Geography. – London and New York, 1998.

Допоміжна

1. Александрова А.Ю. Международный туризм [Текст] / А.Ю. Александрова. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 461 с.
2. Александрова А.Ю. Международный туризм. – М., 2002.
3. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування [Текст]: монографія / О.О. Бейдик. – К.: "Київський університет", 2001. – 395 с.
4. Бейдик О.О. Українсько-російський словник термінів і понять з географії туризму і рекреаційної географії [Текст] / О.О. Бейдик. – К.: РВЦ "Київський університет", 1997. – 99 с.
5. Ганопольський В. Уроки туризму: посібник для вчителів. – К., 2005.
6. Дутчак С.В., Дутчак М.В. Деякі аспекти виділення сегментів спеціалізованого туризму та їх стан на території Чернівецької області [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://arr.chnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/286.pdf> – (дата звернення: 27.08.2016). – Назва з екрана.
7. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Туристический терминологический

8. Квартальнов В.А. Иностраный туризм. - М.: Финансы и статистика, 2001.
9. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні [Текст] / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги – XXI, 2003. – 300 с.
10. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1994. – 31-108.
11. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) [Текст] / [Текст]. – К.: "Альтерпрес", 2002. – 436 с.
12. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху [Текст]: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. - 335 с.
13. Мальська М. П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
14. Мариняк Я. Державне регулювання розвитку туризму в Україні [Текст] / Я. Мариняк. //Наук. зап. Тернопіль. нац. пед. ун-ту. Сер. геогр. – Тернопіль, ТНПУ. 2005. - №2. - С. 165 – 169.
15. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України [Текст] / В.І. Мацола. – Львів: НАН України, Ін – т регіональних досліджень, 1997. – 259 с.
16. Менеджмент туристичної індустрії [Текст]: навч. посібник / За ред. проф. І.М. Школи. – Чернівці, 2003. – 596 с.
17. Михайличенко Г.І. Практика організації туристичних подорожей. / Г.І. Михайличенко. - К., 2003
18. Обозний В. В. Краєзнавство: Навч. посібник-практикум. – К.: ТОВ "Міжнар. фін. агенція", 1997. – 265с.
19. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні [Текст]: зб. нормативно-правових актів [Текст] /За заг. ред. проф. В.К. Федорченка. - Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
20. Про внесення змін до Закону України "Про туризм" [Електронний ресурс]: Закон України від 18.11.2003 р. № 1282-IV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>, вільний. – (дата звернення: 22.08.2016). – Назва з екрана.
21. Туристична діяльність в Україні. Нормативно-правове регулювання [Текст]. Київ, КНТ, 2006. – 461 с.
22. Федорченко В.К. Історія туризму [Текст]: навч. посібник / В.К. Федорченко, Т.А. Дьорова. – К.: Вища шк., 2002. - 195 с.

Інформаційні ресурси

1. Tourism Chapter of the Green Economy Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sdt.unwto.org/sites/all/files/pdf/11.0_tourism.pdf (дата звернення: 25.12.2016). – Заголовок с екрану.
2. UNWTO Annual Report 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/pdf/annual_report_2015_lr.pdf
3. Всё о странах и туризме [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://kapitan.ru/strany/strany.html>, свободный. – (дата обращения: 22.08.2018). – Заголовок с экрана.
4. Главный портал Индустрии гостеприимства и питания [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.hogesa.ru/>, свободный. – (дата обращения: 22.08.2018). – Заголовок с экрана.
5. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Информационно-туристский портал Страны Мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://worlds.ru/countries/> свободный. – (дата обращения: 22.08.2018). – Заголовок с экрана.
7. Управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rv.gov.ua/sitenew/main/ua/487.htm> вільний. – (дата звернення: 22.08.2018). – Заголовок с екрану.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування